

til at forestaa et saadant Etablisement. Derigjennem mente man da at ville erholde nogen Garantii for, at en saadan Mand ikke misbrugte sin Stilling til at fremme de Ander, der saa let fremkaldes af et saadant Etablisement. At disse Ansuelser næredes af Udvalget, vil fremgaa af den Betænkning, som under 30te Juni forrige Aar blev afgiven til Thinget. Man afholdt sig forresten fra at gjøre nærmere Forslag paa Grund af Omstændighederne, idet Tiden var saa lang fremrykket, at det med Sikkerhed kunde forudses, at der ikke kunde blive Tale om, at Sagen kunde blive endelig behandlet af dette Thing, end sige af det andet Thing, og det viste sig da ogsaa, at Lovforslaget kort efter blev taget tilbage af den høitæredede Indenrigsminister, uden at det havde opnaaet en 2den Behandling her i Thinget. I det Lovforslag, som den ærede 3die Landsthingsmand for 5te Kredts (Oxenbøll) nu har fremsat, lægges der megen Vægt paa Personligheden. Det staar der ikke ligefrem, men det fremgaar jo som en Følge deraf, og det glæder mig, thi det er efter min Mening et overordentlig væsentligt Moment, hvis der virkelig skal træffes nogenlunde indgribende Foranstaltninger imod disse Ander. Jeg kan tillige være enig med den ærede Landsthingsmand i, hvad han sagde forleden Dag, at Drukkenstab ikke i nogen følelig eller synderlig Grad vilde kunne hæmmes derved, at man satte en overordentlig høi Pris paa Brændevin. Thi skulde Maalet naas ad den Vej, saa maatte Prisen være saa høi, at det af andre Hensyn ikke vilde være tilstedelig, og det vilde endda være et stort Spørgsmaal, om ikke Drankeren alligevel vilde finde Midler og Uveje til at skaffe sig denne Brændevin og disse stærke Drikke, som det er blevet til hans anden Natur at nyde, og som han ikke kan undvære. Ifjor ved 1ste Behandling af Gjæstgiveriloven var der ligeledes i Udvalget en hel Del Tale om, hvorledes disse Pladser skulde besættes. Det viste sig at være et temmelig vanskeligt Punkt, og jeg kan ikke sige Andet, end at det forekom mig, at hvis man meget ønskede en saadan Reform, kunde man nok være gaaet den af den ærede Indenrigsminister anviste Vej. Selve Formen forekommer mig at være mindre vigtig end netop den Omstændighed, at man virkelig vil indbrømme Kommunalbestyrelserne en meget stor Indflydelse paa visse af de vedkommende Personligheder. Jeg staar for mit Vedkommende i saa Henseende paa det samme Hovedsandspunkt, som jeg stod paa ifjor, nemlig det, at jeg ikke formaar at se rettere, end at Drukkenstab, Uædelighed og Alt, hvad deraf følger, i den Grad tager Overhaand og i den Grad truer med at blive et stort Samsundsonde, at der virkelig nu maa gribes til store og indgribende Foranstaltninger derimod. Naar Situationen nu er en saadan, forekommer det mig, at man maa søge at gjøre Noget, selv om man derved kommer til at bringe et eller andet Offer, og selv om man

skulde blive nødt til at overvinde en eller anden Vanskelighed, som vilde stille sig hindrende i veien for Gjennemførelsen af saadanne nyttige og paatrængende Foranstaltninger. Det er mig derfor kjært, at den ærede 3die Landsthingsmand for 5te Kredts (Oxenbøll) atter har rørt ved denne Sag.

Fallesen: Efter den almindelige Stemning, der er i Thinget med Hensyn til dette Spørgsmaal, er det utvivlsomt, at Alle vilde være det ærede Medlem taknemlig, fordi han har bragt dette lille Lovforslag frem, selv om man i saa Henseende har en eller anden Betænkning. Naar Kommunalbestyrelsen i hvert enkelt Tilfælde skal give den omtalte Tilladelse til Værtshushold, frygter jeg for, naar f. Ex. en Værtshusholder er død, og hans Enke kommer og beder, om hun, hjulpen af en eller anden Bekjendt eller Slægtning, maa fortsætte Beværtningen, at vedkommende Politimester sjelden vil være saa haardhjertet at sige nei. Naar hun fortæller, at ellers kommer hun og Familien paa Fattigaarden osv. osv., og hun maatte sølber Taarer, vil det i Regelen ikke være let at modstaa en saadan Begjæring. (Oxenbøll: Hun har Ret til at fordrø Fortsættelsen af Bevillingen!) Hvad behager? (Oxenbøll: Hun har Ret til at fordrø det!)

Formanden: Her maa ikke samtales.

Fallesen: Naa! Sa saa vil der altsaa ikke her være et Midde til at indstrænke Værtshusenes Antal, naar den efterladte Enke har Ret til at fordrø Fortsættelsen af Værtshusholdet. Det vidste jeg ikke. Men i ethvert Tilfælde vilde det være heldigt, og jeg henleder det ærede Medlems Opmærksomhed derpaa, at fastholde Bestemmelsen, som er givet i Loven om Vedtægterne, om, at Kommunalbestyrelsen kan vedtage, at der kun maa være et vist Antal Værtshuse i Byen. Jeg veed godt, at der er et Argument, som man ansvører imod denne Bestemmelse. Man siger: Nu hændes det, at netop den Mand dør, som har ført et velordnet Etablisement, og saa skal man gaa hen og lukke det. Men det behøver man ikke, thi i Reglen vil hans Eftermand være at søge imellem Andre, som drive samme Næringsvei. Man pleier jo ikke at ubleie et Gjæstgiveri eller bortforpagte det til en Mand, som slet ikke er øvet eller ikke har havt Begreb om denne Forretningsvei før. I Reglen vil det jo være en af de andre Værtshusholdere eller Gjæstgivere i Byen, som faar det, og hans tidligere Forretning, som der vil være Sandsynlighed for hører til de smaa, vil da kunne nedlægges. Skulde det imidlertid være en Undtagelse, skulde det være et saadant Etablisement, at man maatte søge andetsteds fra at faae en dygtig Bestyrer, saa forekommer det mig ikke vanskeligt at vedtage den Bestemmelse, at i et saadant særligt Tilfælde kunde Kommunal-